

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERCEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

CENTRALNA/SREDIŠNJA HARMONIZACIJSKA JEDINICA
ЦЕНТРАЛНА ХАРМОНИЗАЦИЈСКА ЈЕДИНИЦА

ГОДИШЊИ КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ
ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ
ЗА 2011. ГОДИНУ

Сарајево, март 2012. године

1. Увод

Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ има обавезу да, у складу са одредбама члана 25. Закона о интерној ревизији институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 27/08), припреми Годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије за 2011. годину.

Годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије даје основне податке о систему интерне ревизије у институцијама БиХ и податке о обављеним интерним ревизијама јединица за интерну ревизију.

Систем интерне ревизије је дио система јавне интерне финансијске контроле који је развила Европска комисија и који има за циљ да земљама у процесу придруживања ЕУ, пружи помоћ у разумјевању и примјени добро развијених и ефективних система интерне контроле. Систем јавне интерне финансијске контроле се заснива на два сегмента и то на сегменту интерне ревизије и на сегменту финансијског управљања и контроле. Овај извјештај се бави првенствено системом интерне ревизије. Основе систему интерне ревизије у јавном сектору у Босни и Херцеговини дају законски и подзаконски акти којима се регулише ова област. Законски основ система интерне ревизије у Босни и Херцеговини базира се на три закона о интерној ревизији којима се регулише ова област. Ријеч је о усклађеним законским рјешењима о интерној ревизији, закону за институције БиХ и ентитетским законима о интерној ревизији, који координисаним приступом дају основ за хармонизован развој система интерне ревизије у Босни и Херцеговини.

Тијело, битно за развој система интерне ревизије, али и уопште система јавне интерне финансијске контроле у Босни и Херцеговини, јесте Координациони одбор Централних јединица за хармонизацију. Координациони одбор Централних јединица за хармонизацију успостављен је на основу члана 2. став (13) и члана 28. став (2) Закона о интерној ревизији институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број: 27/08), члана 6. Одлуке Народне скупштине Републике Српске, број: 01-1012/10 („Службени гласник РС“, број: 72/10) и члана 6. Закона о интерној ревизији у јавном сектору Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број: 47/08). Координациони одбор Централних јединица за хармонизацију (КО ЦЈХ), представља тијело које чине руководиоци Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, Централне јединице за хармонизацију Федерације Босне и Херцеговине и Централне јединице за хармонизацију Републике Српске. КО ЦЈХ је успостављен са примарним циљем хармонизације политика, процедура и активности на пољу интерне ревизије јавног сектора у Босни и Херцеговини, као и за предлагања амандмана на законе о интерној ревизији и друге законе и регулативе релевантне за интерну ревизију. Такође, КО ЦЈХ има одговорност и обавезу у вези са усвајањем подзаконских аката из области интерне ревизије, кодекса етике за интерне ревизоре, развијањем и/или спровођењем програма обука, те развијањем и спровођењем програма за сертификавање интерних ревизора.

С обзиром да се ради о првом извјештају ове врсте и да је Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ новооснована институција, у наставку

дајемо преглед стања са одговарајућим образложењима у вези са Централном хармонизацијском јединицом Министарства финансија и трезора БиХ, законодавним оквиром интерне ревизије у институцијама БиХ и препорукама садржаним у извјештајима интерне ревизије сачињеним у 2011. години.

2. Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ - ЦХЈ

Савјет министара Босне и Херцеговине је, на 110. сједници одржаној 30.12.2009. године, размотрио и усвојио Стратегију за спровођење јавне интерне финансијске контроле у институцијама Босне и Херцеговине, којом се, између осталог предвиђа развој децентрализоване интерне ревизије у институцијама БиХ, с тим да се посебан акценат ставља на могуће модалитете успоставе организационе структуре јединица интерне ревизије руководећи се принципом економске оправданости и водећи рачуна о трошковној ефикасности укупног контролног оквира у институцијама БиХ. У складу са усвојеном Стратегијом, Централна хармонизацијска јединица подразумијева организацију, успостављену у оквиру Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, задужену за надзор над имплементацијом прописа из области интерне ревизије, координацију рада јединица интерне ревизије из институција Босне и Херцеговине и извјештавање о поменутиим активностима.

Обавеза Босне и Херцеговине на овом подручју утврђена је Споразумом о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране, гдје је у члану 90. под називом „Сарадња у подручју ревизије и финансијске контроле“ (*"Службени гласник БиХ-Међународни уговори"*, број 10/08), наведено:

„Сарадња између странака биће усмјерена приоритетима правне стечевине Заједнице (*acquis*) у подручјима интерне финансијске контроле у јавном сектору (*PIFC*) и екстерне ревизије. Странке ће нарочито сарађивати како би изградом и усвајањем одговарајућих прописа развиле интерну финансијску контролу у јавном сектору, укључујући финансијско управљање и надзор, функционално независну интерну ревизију те независне системе екстерне ревизије у Босни и Херцеговини, у складу са међународно прихваћеним стандардима контроле и ревизије те методологијама и најбољом праксом Европске уније. Сарадња ће такође бити усмјерена ка јачању капацитета и обуке за институције у сврху развијања интерне финансијске контроле у јавном сектору те екстерне ревизије (врховних институција за ревизију) у Босни и Херцеговини, која такође подразумијева успостављање и јачање централних јединица за усклађивање система финансијског управљања и надзора и система интерне ревизије.“

ПИФЦ концепт, концепт подршке увођењу јавне интерне финансијске контроле у Босни и Херцеговини (*PIFC – Public Internal Financial Control*), састоји се од три основна елемента:

- финансијског управљања и контрола,
- интерне ревизије и
- централне хармонизацијске јединице.

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ ("*Службени гласник БиХ*", број 27/08), Споразумом о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица и БиХ ("*Службени гласник БиХ-Међународни уговори*", број 10/08), Законом о министарствима и другим органима управе БиХ ("*Службени гласник БиХ*", број 5/03, 42/03, 26/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 и 103/09), а на основу Одлуке Савјета министара БиХ, број 113/09 ("*Службени гласник БиХ*", број 44/09) успостављена је Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ – ЦХЈ, која у складу са наведеним прописима има обавезу да успостави и развија систем унутрашње финансијске контроле у институцијама Босне и Херцеговине, а као посебан сегмент да успостави систем и структуру интерне ревизије у институцијама БиХ.

Савјет министара БиХ је у јулу мјесецу 2010. године именовоо директора и замјеника директора ЦХЈ. На приједлог ЦХЈ, Савјет министара је у септембру мјесецу 2010. године, на својој 133. сједници, усвојио Правилник о унутрашњој организацији ЦХЈ. ЦХЈ је у складу са усвојеним Правилником о унутрашњој организацији са 31.12.2011. године, у свом саставу имала запослено укупно 5 особа.

Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, у складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ, овлашћена је за развој, руковођење и координацију интерне ревизије у институцијама Босне и Херцеговине, а одговорна је за:

- 1) Припрему приједлога за измјене Закона о интерној ревизији у институцијама Босне и Херцеговине, након усаглашавања у Координационом одбору ЦХЈ,
- 2) Припрему и имплементацију програма обуке и сертификаовање интерних ревизора институција Босне и Херцеговине, након усаглашавања програма обуке у Координационом одбору ЦХЈ,
- 3) Усвајање и имплементацију стандарда за интерну ревизију у институцијама БиХ и Кодекса професионалне етике за интерне ревизоре, након усаглашавања у Координационом одбору ЦХЈ,
- 4) Усвајање и имплементацију радне методологије интерне ревизије, након усаглашавања у Координационом одбору ЦХЈ,
- 5) Усвајање и имплементацију Стратегије развоја интерне ревизије у јавном сектору након усаглашавања у Координационом одбору ЦХЈ,
- 6) Давање сагласности на правилнике о систематизацији организација које успостављају јединице интерне ревизије у дијелу који се односи за интерну ревизију,

- 7) Координацију рада јединица интерне ревизије у институцијама Босне и Херцеговине и успостављање веза са државним и међународним институцијама на подручју интерне ревизије,
- 8) Давање сагласности на избор руководиоца Јединице за интерну ревизију и на успостављање Одбора за интерну ревизију,
- 9) Сарадњу са Канцеларијом за ревизију институција Босне и Херцеговине у циљу остваривања ефикасне и дјелотворне интерне и екстерне ревизије,
- 10) Надзор над имплементацијом свих примјенљивих регулатива за интерну ревизију од стране јединица за интерну ревизију,
- 11) Рјешавање неслагања у мишљењима, по захтјеву и потреби, између руководиоца интерне ревизије и руководиоца организације.

Подршку увођењу јавне интерне финансијске контроле у Босни и Херцеговини (*PIFC – Public Internal Financial Control*) пружила је и Европска унија кроз Пројекат ПИФЦ који се финансира из средстава ИПА фондова подршке Босни и Херцеговини. Пројектом је, између осталог, планирана подршка институцијама БиХ за увођење и развој система интерне ревизије (*ИР*) и система финансијског управљања и контроле (*ФУК*) заснованих на добрим праксама у државама чланицама ЕУ, као и у другим државама које испуњавају обавезе везане за процесе приступања чланству у ЕУ.

ЦХЈ је кроз Пројекат ПИФЦ остварила вишеструку корист која се огледа у добијеној техничкој помоћи, која је обезбјеђена кроз Координациони одбор Централних јединица за хармонизацију - КО ЦЈХ. Пројекат се одвија кроз два сегмента и то кроз сегмент интерне ревизије и кроз сегмент финансијског управљања и контроле. КО ЦЈХ је оформио стручне радне групе, чији су чланови заједно са консултантима Пројекта интензивно радили на анализама и изради докумената од важности за унапређење система интерне ревизије у Босни и Херцеговини. Поред чињенице о постојању законских прописа за сваки од три нивоа власти који су укључени у рад КО ЦЈХ, успостављена је квалитетна координација активности која је довела до унапређења у области интерне ревизије и финансијског управљања и контроле. КО ЦХЈ је, након што је добио приједлоге усаглашених текстова оквирних докумената, донио заједничке, оквирне документе из области интерне ревизије и то:

- Оквирни етички кодекс;
- Оквирну повељу интерне ревизије и
- Оквирни приручник интерне ревизије.

Сваки од нивоа власти је, кроз своју централну хармонизацијску јединицу, документе које је даље разрађивао и припремао, прилагођавао својим потребама поштујући оквирне документе. Овим координисаним приступом постигла се унифицираност у приступу прописима методолошког типа из области интерне ревизије. Такође, кроз Пројекат су обезбјеђени и различити нивои обука за особље интерне ревизије у институцијама БиХ, као и у ентитетима. Поред наведених обука, обезбјеђена је и обука 5 инструктора за област интерне ревизије из институција БиХ.

Током извјештајног периода покренута је активност на измјени Закона о интерној ревизији институција БиХ као резултат анализа које је вршила ЦХЈ уз помоћ Пројекта. Заједнички је утврђена потреба за побољшањима у постојећем законском рјешењу, како би се могли предупредити постојећи недостаци и испоштовати неки од основних концепта интерне ревизије, првенствено концепт "вриједност за новац" и концепт "3 Е". Концепт "вриједност за новац", упрошћено, подразумијева успостављање структуре интерне ревизије која ће својим ефектима и вриједностима које производи, надмашити трошкове свог успостављања и функционисања. Други битан концепт за успостављање интерне ревизије јесте концепт "3 Е", који представља комбинацију принципа економичности, ефикасности и ефективности система интерне ревизије. Оба ова концепта имају за циљ успостављање структуре која ће имати економску оправданост и водити рачуна о трошкованој оправданости не само овог, већ цијелокупног контролног оквира у институцијама БиХ. Постојећа законска рјешења, како је то и констатовано у анализама које је радила ЦХЈ са консултантима Пројекта, нису могла обезбједити на најбољи начин поштовање ова два битна услова. Уважавајући чињеницу о ограниченим буџетским средствима Босне и Херцеговине, вођени потребом за рационалним управљањем и трошењем јавних средстава које успостављање једног оваквог система производи, установљено је да је потребно покренути ову активност. Циљ ове измјене Закона јесте обезбједити успостављање функционалног система интерне ревизије, у складу са наведеним концептима, који ће истовремено бити у складу са међународно прихваћеним стандардима, регулативама у ЕУ, али и у складу са добрим праксама и искуствима држава из окружења које су већ пролазиле или пролазе кроз фазе везане за процес прикључења ЕУ.

Очекивани резултат овакве измјене Закона је да ЦХЈ, након што измјене Закона буду усвојене, објави критеријуме о успостављању структуре интерне ревизије у институцијама БиХ којима ће се интерна ревизија успоставити на бази концепта "вриједност за новац" и приступа који промовише економичност, ефикасност и ефективност. У крајњем то треба да резултира структуром интерне ревизије која ће да омогући да се са мањим бројем јединица (одјељења) интерне ревизије, а тиме и мањег броја потребног особља за интерну ревизију, успостави сврсисходан и одржив систем интерне ревизије у институцијама БиХ.

3. Законодавни оквир и основ за припрему годишњег консолидованог извјештаја интерне ревизије у институцијама БиХ

Интерна ревизија, по Закону о интерној ревизији институција БиХ ("*Службени гласник БиХ*", број 27/08) као и по стандардима интерне ревизије, је независно, објективно увјеравање и консултантска активност креирана с циљем да се дода вриједност и унаприједи пословање организације. Она помаже организацији да оствари своје циљеве обезбјеђујући систематичан, дисциплинован приступ оцјени и побољшању ефикасности управљања ризиком, контролама и процесима управљања.

Закон о интерној ревизији институција БиХ, у члану 25., прописује обавезу припремања годишњег консолидованог извјештаја интерне ревизије. Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине (ЦХЈ) је овлашћена да на основу годишњих извјештаја примљених од руководиоца интерне ревизије, припреми годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије. Након одобрења министра финансија и трезора Босне и Херцеговине извјештај се, ради упознавања са проблематиком интерне ревизије, доставља Савјету министара Босне и Херцеговине.

Годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије даје сажете информације о броју обављених интерних ревизија, датим препорукама, те о статусу имплементације препорука садржаних у извјештајима о интерној ревизији, а на основу извјештаја које су јединице за интерну ревизију доставиле ЦХЈ.

Годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије у институцијама БиХ сачињен је у формату који је припремила ЦХЈ.

Подручје интерне ревизије у институцијама Босне и Херцеговине се поред наведеног законског прописа уређује и подзаконским актима које је донијела ЦХЈ, у складу са својим законским овлашћењима и у складу са оквирним документима одобреним од Координационог одбора Централних јединица за хармонизацију (КО ЦЈХ).

ЦХЈ је у октобру 2011. године, након што је КО ЦЈХ одобрио оквирне документе, уз сарадњу и помоћ консултантског особља Пројекта, припремила и објавила методолошке документе из интерне ревизије, који су подлога за унифициран рад интерне ревизије у институцијама БиХ. Овим је створена подлога за практичан развој система и праксе интерне ревизије у институцијама БиХ кроз:

- Етички кодекс / Кодекс професионалне етике за интерне ревизоре у институцијама БиХ,
- Повељу интерне ревизије и
- Приручник за интерну ревизију са стандардима интерне ревизије.

Етички кодекс / Кодекс професионалне етике интерних ревизора ("*Службени гласник БиХ*", број 82/11) садржи начела и правила којих су се дужни придржавати интерни ревизори како би у обављању својих задатака били независни, објективни и поштени.

Поред тога интерни ревизори морају да се непрестано усавршавају с циљем унапређења квалитета рада.

Повељом интерне ревизије ("Службени гласник БиХ", број 82/11) уређују се општи приступ интерне ревизије, сврха и циљ, независност, улога и дјелокруг интерне ревизије, одговорност руководиоца јединице за интерну ревизију/интерног ревизора, као и овлаштења приступа документацији, кадровима и физичкој имовини која је релевантна за обављање ангажовања, те се дефинише обим активности интерне ревизије, извјештавање и поступци у случају идентификовања индикатора преваре.

Приручник са интерну ревизију са стандардима интерне ревизије ("Службени гласник БиХ", број 82/11) дефинише методологију рада и обављања интерне ревизије у институцијама/буџетским корисницима који се финансирају из буџетских средстава институција БиХ, а у складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ. Приручник има за циљ да помогне у усвајању стручне терминологије, разумијевању и прихватању ревизорских техника које ће у свом раду примјењивати интерни ревизори у институцијама БиХ. Приручник је прилагођен пракси јавног сектора и у складу је са међународним стандардима интерне ревизије.

Приручник је урађен у складу са међународним стандардима интерне ревизије и у складу са стеченим искуствима у пилот ревизијама у оквиру Пројекта ПИФЦ, које су одржане у сарадњи са експертима консултантске куће ПКФ, ангажованом од стране Европске комисије у циљу пружања подршке увођењу система јавне интерне финансијске контроле у БиХ.

Стандарди интерне ревизије који су саставни дио Приручника, обликовани су тако да их целокупна професија интерне ревизије може користити у свим врстама организација / институција у којима раде интерни ревизори.

Поред објављених стандарда интерне ревизије, интерни ревизори у свом раду користе и друге акте (правилнике, процедуре, смјернице и сл.), али и друге стандарде и смјернице који су примјењиви за рад интерних ревизора, као што су то поједине ИНТОСАИ и ИССАИ смјернице и стандарди, а које је Координациони одбор врховних ревизорских институција објавио кроз Одлуку о преузимању оквира међународних стандарда врховних ревизорских институција – ИССАИ оквира у БиХ ("Службени гласник БИХ", број,38/11).

4. Консолидовани извјештај о интерној ревизији по ревизорским извјештајима за 2011. годину

ЦЈХ је на основу годишњих извјештаја добијених од руководиоца и особља интерне ревизије, припремила годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије. Годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије даје сажете информације датим препорукама и о статусу имплементације препорука датих у извјештајима о интерној ревизији које су јединице за интерну ревизију доставиле у својим годишњим извјештајима.

Интерна ревизија у извјештајном периоду у највећем дијелу институција вршена је на основу раније стечених искустава интерних ревизора и на основу искустава која су интерни ревизори стицали кроз обуке и пилот ревизије у оквиру Пројекта, с обзиром да је методологија за рад интерне ревизије у институцијама БиХ прописана од стране ЦХЈ објављена у октобру 2011. године.

Интерна ревизија је са 31.12.2011. године функционално и кадровски успостављена у 5 институција БиХ и то у:

- Министарству финансија и трезора БиХ,
- Министарству иностраних послова БиХ,
- Министарству одбране БиХ,
- Министарству правде БиХ и
- Регулаторној агенцији за комуникације.

На пословима интерне ревизије у ових 5 институција тренутно је запослено 10 интерних ревизора¹.

Свака од набројаних институција имала је обавезу да у складу са чл. 15. и 19. Закона о интерној ревизији институција БиХ, достави годишњи извјештај који је основ за израду Годишњег консолидованог извјештаја интерне ревизије у институцијама БиХ.

ЦХЈ је сваку од институција, дописима које је упутила, благовремено подсјетила на њихову обавезу достављања годишњег извјештаја интерне ревизије.

¹ У ове податке није укључена интерна ревизија која егзистира у УИО, зато што она није и не представља интерну ревизију успостављену у смислу Закона о интерној ревизији, већ ревизију инспекцијско контролног типа успостављену за потребе унутрашњих контрола УИО. Интерна ревизија која егзистира у Министарству иностраних послова БиХ, успостављена је као Канцеларија за ревизију који једним својим дијелом обавља послове интерне ревизије, а другим послове инспектората за конзуларне послове у МИП-у. Овдје је третиран дио Канцеларије који се бави интерном ревизијом у смислу Закона о интерној ревизији институција БиХ.

Годишњи извјештај о интерној ревизији и поред службеног тражења није достављен од стране Регулаторне агенције за комуникације (РАК). Правилником о унутрашњој организацији РАК-а систематизовано је радно мјесто интерног ревизора. Радно мјесто интерног ревизора у РАК-у кадровски је попуњено.

Наиме, све ове институције су у складу са законским обавезама сачиниле Стратешке (трогодишње) планове и на основу њих, у складу са проценом ризика и одговарајуће Годишње планове рада интерне ревизије. Такође, ове институције припремиле су и усвојиле Повељу интерне ревизије, те су се у свом раду придржавале Етичког кодекса интерних ревизора. Методологија рада интерне ревизије у институцијама БиХ, дефинисана је Приручником са стандардима интерне ревизије ("Службени гласник БиХ", број 82/11).

Током 2011. године интерна ревизија у институцијама БиХ сачинила је укупно 41 коначан извјештај интерне ревизије у којима је дато 512 препорука. Генерално, највећи број препорука односи се на препоруке за:

- унапређење система интерних контрола,
- унапређења у систему јавних набавки и
- унапређења у области планирања буџета у институцијама.

Појединачно по институцијама, са даном 31.12.2011. године, број сачињених извјештаја интерне ревизије и датих препорука изгледа овако:

	Институција	Број запослених интерних ревизора	Број коначних извјештаја интерне ревизије	Број датих препорука интерне ревизије	Главне препоруке интерне ревизије
1.	Министарство финансија и трезора БиХ	4	6	89	-Побољшање постојећих евиденција и њихово устројавање, те праћење ефеката примјене; -Побољшања у систему јавних набавки; -Побољшања система интерних контрола у различитим сегментима пословања; -Доношење подзаконских аката и њихово усклађивање у циљу побољшања контрола; -Унапређење у систему јавних набавки; -Побољшања у књижењима везаним за Главну књигу и помоћне књиге.
2.	Министарство иностраних послова БиХ	2	16	39	-Побољшања у систему интерних контрола МИП-а, -Унапређење у области пописа;

					-Унапређење канцеларијског пословања у МИП-у; -Унапређење система јавних набавки, -Унапређење система издавања путних исправа.
3.	Министарство правде БиХ	1	7	27	-Уређење система интерних контрола кроз доношење и примјену различитих процедура којима се треба дефинисати свака од ревидираних области система; -Унапређење система планирања буџета у МП; -Успостављање додатних евиденција са циљем праћења ефеката процедура о интерним контролама.
4.	Министарство одбране БиХ	2*	12	57	-Унапређење система интерних контрола са нагласком на поједине процесе и сегменте контрола које је потребно побољшати; -Побољшања у процесу планирања буџета и обука особља; -Анализа постојања подрачуна који се не користе са циљем њиховог гашења у циљу економичности и ефикасности; -Побољшања у сегменту остваривања процедура остваривања дневница за службена путовања, различите врсте накнада и закупа; -Унапређење и побољшање у сфери благајничког пословања; -Унапређења у раду и систему уноса обавеза у Главну књигу те вршења резервисања средстава у Главној књизи; -Побољшања у систему јавних набавки.
5.	Регулаторна агенција за комуникације	1	Непознато да ли их је било**	Непознато да ли их је било**	Непознато да ли је било препорука**
	УКУПНО	10	41	212	

Напомена: *- У МО током 2011.године дошло је до флукуације радне снаге, наиме дошло је до одласка једног интерног ревизора, те је бројно стање интерних ревизора смањено са 3 на 2 интерна ревизора;

** - РАК није одговорио на захтјев ЦХЈ у вези са достављањем извјештаја интерне ревизије, у складу са одредбама чл. 15. и 19. Закона о интерној ревизији институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 27/08).

Степен реализације препорука интерне ревизије по институцијама:

	Институција	Број датих препорука интерне ревизије	Број реализованих препорука интерне ревизије	Број нереализованих препорука интерне ревизије	Број препорука интерне ревизије којима није истекао рок за реализацију	Коментар
1.	Министарство финансија и трезора БиХ	89	-	-	89	Степен реализације препорука ће се утврдити накнадним прегледом интерне ревизије. Препоруке из Годишњег извјештаја ИР МФТ.
2.	Министарство иностраних послова БиХ	39	17	16	6	Препоруке из Годишњег извјештаја ИР МИП-а.
3.	Министарство правде БиХ	27	8	6	13	Препоруке из Годишњег извјештаја ИР МП.
4.	Министарство одбране БиХ	57	-	-	57	Подаци из Годишњег извјештаја ИР МО. Како нису прављени акциони планови, нити је било обавјештавања о реализацији датих препорука према интерној ревизији, ревидиране организационе цјелине МО ће бити поново ревидиране, па ће се кроз те накнадне ревизије утврдити и степен провођења датих препорука по тим активностима.
5.	Регулаторна агенција за комуникације	Непознато да ли их је било*	Непознато да ли их је било*	Непознато да ли их је било*	Непознато да ли их је било*	Непознато да ли је било било каквих активности интерне ревизије, па и препорука*

Напомена: * - РАК није одговорио на захтјев ЦХЈ у вези са достављањем извјештаја интерне ревизије, у складу са одредбама чл. 15. и 19. Закона о интерној ревизији институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 27/08).

Консолидованим извјештајем интерне ревизије за 2011. годину обухваћене су све значајније активности везане за интерну ревизију у институцијама БиХ, као и дате препоруке од стране интерне ревизије по свакој од институција. Степен реализације провођења препорука које даје интерна ревизија у највећој мјери зависи од менаџмента институције.

Ефекти интерне ревизије који се третирају консолидованим извјештајем огледају се у квантитету и квалитету препорука које даје интерна ревизија и у доприносу интерне ревизије унапређењу функционисања институције. Такође, ефекти интерне ревизије огледају се и у оствареном напретку у изградњи система интерне ревизије, квалитету савјетодавних услуга које интерна ревизија пружа менаџменту институције, али и у начину израде самих извјештаја интерне ревизије.

Из свега изнесеног, видљиво је да је у извјештајном периоду учињен напредак у успостављању и развоју система интерне ревизије у институцијама БиХ, па је за очекивати да ће будући консолидовани извјештаји интерне ревизије да садрже и већи број података од стране јединица интерне ревизије.

Сарајево, 30.03.2012. године

ДИРЕКТОР

Ранко Шакота